

**FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ASMENS TAPATYBĖS NUSTATYMO FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO
TARNYBOJE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
METODIKOS PATVIRTINIMO**

2024 m. gruodžio d. Nr. V-
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 7 punktu, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 5 d. nutarimu Nr. 481, 16.10 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Asmens tapatybės nustatymo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos metodiką (pridedama).

2. S k e l b i u šį įsakymą Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje ir Teisės aktų registre.

Direktorius

Rolandas Kiškis

PATVIRTINTA
Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2024 m. gruodžio d. įsakymu Nr. V-

ASMENS TAPATYBĖS NUSTATYMO FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOJE PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens tapatybės nustatymas – tai Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Tarnyba) vidaus tarnybos sistemos pareigūnų (toliau – darbuotojai) veiksmai, kuriais palyginami esami duomenys apie asmenį su jo turimais asmens dokumentais arba, jų nesant, kitomis priemonėmis gautais ar nustatytais duomenimis apie tą asmenį.
2. Tarnybos darbuotojo sprendimas nustatyti asmens tapatybę turi būti teisėtas ir pagrįstas tarnybiniu būtinumu atliekant Lietuvos Respublikos Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatyme nustatytus uždavinius ir funkcijas.
3. Gauti duomenys apie asmens tapatybę yra vertinami patikimumo (priimtimumo) požiūriu.
4. Šioje metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Tarnybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS ASMENS TAPATYBĖS NUSTATYMO PRIEMONĖS

5. Asmens tapatybę gali būti nustatoma:
 - 5.1. atlikus asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų patikrinimą;
 - 5.2. atlikus asmens apklausą, jei jis neturi jokių asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų;
 - 5.3. atlikus kitų asmenų apklausą apie asmenį, kurio asmens tapatybę nustatinėjama, jeigu tokie asmenys yra kaip nors susiję su šiuo asmeniu (pvz.: šeimos nariai, kaimynai ir kt.);
 - 5.4. atlikus asmens duomenų paiešką informacinėse sistemose bei registruose pagal suteiktus įgaliojimus ir esant teisiniam pagrindui.
6. Asmens tapatybę gali būti įrodoma pasu, asmens tapatybės kortele ar kitu dokumentu, kurį yra išdavusi oficiali valstybės valdžios institucija ir kuriame yra nurodyti duomenys apie asmenį ir yra asmens nuotrauka.
 7. Tikėtina asmens tapatybę gali būti nustatoma:
 - 7.1. šios metodikos 6 punkte nurodytų dokumentų kopijomis;
 - 7.2. dokumentu, kuriame yra nurodyti duomenys apie asmenį ir asmens nuotrauka;
 - 7.3. kitais dokumentais, kuriuose yra duomenys apie asmenį, tačiau juose nėra asmens nuotraukos (pvz.: kelionės dokumentai ir kt.).
 8. Nustatant asmens tapatybę pagal pateiktus ar turimus dokumentus turi būti vizualiai įsitikinta, ar dokumentai yra tikri, ar juose nėra klaidų, ar dokumentai priklauso tam asmeniui, kurio asmens tapatybę nustatinėjama.
 9. Jeigu asmuo neturi jokių asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų arba turimi dokumentai nepatvirtina asmens tapatybės pagal šios metodikos 7 punktą, turi būti atlikta asmens apklausa.
 10. Apklausa turi vykti kalba, kurią supranta apklausiamas asmuo. Jeigu nėra galimybės susikalbėti, turi būti kviečiamas vertėjas.
 11. Apklausos metu būtina išsiaiškinti šiuos duomenis apie asmenį:

- 11.1. vardą (-us), pavardę (-es);
 - 11.2. gimimo datą ir vietą;
 - 11.3. pilietybę;
 - 11.4. lytį;
 - 11.5. motinos ir tėvo vardus, pavardes, gimimo datas ir vietas, gyvenamąsias vietas;
 - 11.6. šeiminių padėčių;
 - 11.7. sutuoktinio vardą, pavardę, gimimo datą ir vietą, gyvenamąją vietą, kur ir kada sudaryta santuoka;
 - 11.8. vaikų vardus, pavardes, gimimo datas ir vietas, gyvenamąsias vietas;
 - 11.9. kitų giminaičių (brolių, seserų) vardus, pavardes, gimimo datas ir vietas, gyvenamąsias vietas;
 - 11.10. kitų asmenų, galinčių patvirtinti asmens tapatybę, vardus, pavardes, gimimo datas ir vietas, gyvenamąsias vietas;
 - 11.11. gimtąją kalbą, užsienio kalbas, kurias moka asmuo;
 - 11.12. išsilavinimą ir mokymo įstaigą, kurią baigė asmuo;
 - 11.13. paskutinę darbovietę, kurioje dirbo, pareigas;
 - 11.14. gyvenamąją (apsistojimo, planuojamo apsistojimo) vietą Lietuvos Respublikoje;
 - 11.15. turimą kelionės dokumentą ar kitą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, išdavimo datą ir vietą, galiojimo datą, priežastį, dėl kurios negali pateikti šio dokumento, ir šio dokumento dabartinę buvimo vietą;
 - 11.16. išduotą Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos ar Šengeno valstybės narės vizą ar leidimą gyventi (jei turėjo), išdavimo datą ir vietą, galiojimo datą, išdavusią valstybę;
 - 11.17. kitus būtinus duomenis.
12. Jeigu asmuo neturi asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų arba turimi dokumentai nepatvirtina asmens tapatybės, turi būti atliekama ir kartu su šiuo asmeniu susijusių kitų asmenų (pvz., kartu gyvenančių ar pas kuriuos gyvena, dirbo ir pan.) apklausa.
13. Kitų asmenų apklausos metu turi būti išsiaiškunami apklausiamojo asmens duomenys: vardas, pavardė, gimimo data ir vieta, pilietybė, gyvenamoji vieta ir šie duomenys apie asmenį, kurio asmens tapatybė yra nustatinėjama:
- 13.1. šios metodikos 11 punkte nurodyti duomenys;
 - 13.2. kur, kada ir kokiomis aplinkybėmis susipažino su asmeniu, kurio asmens tapatybė yra nustatinėjama.
14. Siekiant išsiaiškinti, kur yra asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai, Tarnybos darbuotojas gali paprašyti asmens, kad jis dėl galimybės gauti šiuos dokumentus parašytų ar paskambintų savo giminėms, draugams ir pan. Adresai ir telefono numeriai, su kuriais yra susisiekiama su kitais asmenimis, turi būti užfiksuojami tarnybiniam pranešimui.
15. Siekiant nustatyti asmens tapatybę, gali būti asmens paprašoma prisijungti prie savo valstybės informacinės sistemos savo paskyros ir parodyti ten esančius duomenis, pagal kuriuos galima nustatyti asmens tapatybę.
16. Asmens tapatybei nustatyti Tarnybos darbuotojas turi patikrinti asmens raidinius skaitmeninius duomenis informacinėse sistemose bei registruose pagal suteiktus įgaliojimus.
17. Kai turimų duomenų nepakanka asmens tapatybei nustatyti, gali būti atliekama asmens atpažinimo procedūra, per kurią asmens, kurio tapatybę reikia nustatyti, nuotrauka (veido atvaizdas) kartu su ne mažiau kaip trimis į jį panašių asmenų nuotraukomis (veido atvaizdais) pateikiama atpažinti ne mažiau kaip dviem artimiems asmens giminaičiams arba su juo gyvenusiems (gyvenantiems), dirbusiems (dirbantiems) ar jį pažinojusiems (pažįstantiems) asmenimis. Atlikus asmens atpažinimo procedūrą, surašomas tarnybinis pranešimas.
18. Asmens tapatybės nustatymo procedūra vykdoma raštu, surašant tarnybinį pranešimą. Tarnybinio pranešimo surašymas neatleidžia darbuotojo nuo pareigos surašyti pažymą ir (ar) protokolą, kai to reikalauja specialieji teisės aktai.

19. Tarnyba gali kreiptis į kitas valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, taip pat į užsienio valstybių institucijas dėl reikiamų duomenų ar dokumentų gavimo, jeigu šių duomenų ar dokumentų reikia asmens duomenims ir (ar) asmens tapatybei patikrinti. Jeigu asmuo, kurio asmens tapatybė yra nustatinėjama, yra užsienietis, paklausimai dėl užsieniečio asmens tapatybės, pilietybės ir gyvenamosios vietos nustatymo, vadovaujantis tarptautiniais ir kitais susitarimais bei kitais teisės aktais, gali būti siunčiami užsienio kilmės valstybės kompetentingoms institucijoms, pvz., užsienio valstybės ambasadai ar konsulinei įstaigai ir pan.

20. Jei asmuo, kurio asmens tapatybę reikia nustatyti, neturi asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų, nėra asmenų, kurie galėtų suteikti informaciją apie asmenį, ir pats asmuo atsisako ar negali nurodyti duomenų apie save, turi būti kviečiami policijos pareigūnai, kad atliktų asmens, jo daiktų ir drabužių apžiūrą, pratęstų asmens tapatybės nustatymo procedūrą ir (ar) spręstų klausimą dėl asmens sulaikymo.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Šioje metodikoje nurodytų priemonių, kurios leidžia surinkti dokumentus ir duomenis apie asmens tapatybę, sąrašas nėra baigtinis ir gali keistis kiekvienu atveju, tinkamai atsižvelgus į visas su konkrečiu atveju susijusias aplinkybes.

22. Nustatant asmens tapatybę visi surinkti duomenys, dokumentai ar jų kopijos ir kita informacija turi būti saugomi Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos nustatyta tvarka.

23. Nustatant asmens tapatybę duomenų subjektų asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu ir Tarnybos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.
